

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne om udstedelse af straffeattester.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.

(Fremsat 3/11 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslaget fra SF indeholder en opfordring til, at reglerne om udstedelse af straffeattester ændres, således at en arbejdsgiver i forbindelse med eller under ansættelse af en lønmodtager kun kan få oplysninger om, hvorvidt en lønmodtager har begået et strafbart forhold, i det omfang det er nødvendigt for at tilgodese væsentlige hensyn til virksomhedens eller andres sikkerhed og oplysningerne er relevante for udførelse af det pågældende arbejde.

Forslagsstillerne har som begrundelse for forslaget henvist til, at stadig flere arbejdsgivere ønsker at se en straffeattest i forbindelse med en ansættelse, og at dette bl.a. betyder, at unge, der har begået mindre kriminalitet, kan få svært ved at få et job og dermed bliver fastholdt i ledighed.

Før jeg kommer nærmere ind på det konkrete forslag fra forslagsstillerne, vil jeg kort redegøre for de regler, der i dag gælder for videregivelse af oplysninger fra Kriminalregisteret.

Videregivelse af oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister er reguleret i bekendtgørelsen om behandlingen af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister. Efter bekendtgørelsen kan der udstedes straffeattester til privat brug, til offentligt brug og ved de såkaldte børneattester.

Straffeattester til privat brug, som er de relevante attester i denne sammenhæng, kan udstedes til den, som oplysningerne vedrører. Straffeattesterne kan også udstedes til f.eks. en arbejdsgiver, hvis den person, som oplysningerne vedrører, har givet samtykke hertil. En straffeattest til privat brug indeholder bl.a. oplysninger om afgørelse om overtrædelse af straffeloven og af lov om euforiserende stoffer. Længden af den periode, i hvilken oplysningerne fremgår af attesten, afhænger af, hvilken sanktion det strafbare forhold har medført. Bøder og tiltalefrafald med vilkår vil fremgå af attesten i 2 år fra den endeli-

ge afgørelse, mens betingede domme fremgår i 3 år. Hvis den dømte har været indsat til afsøning af straffen, vil afgørelsen fremgå af den private straffeattest i 5 år fra den endelige løsladelse.

Herudover gælder der i forhold til unge lovovertrædere mellem 15 og 18 år særlige regler, som betyder, at tiltalefrafald med vilkår om ungdomskontrakt samt bøder i førstegangstilfælde kun fremgår af straffeattester til privat brug i 1 år fra den endelige afgørelse.

Kl. 11.10

Som det fremgår, er det altså helt objektive og entydige kriterier, der ligger til grund for, hvilke oplysninger der i dag fremgår af en straffeattest til privat brug.

Jeg vil så vende mig til det konkrete forslag om at begrænse adgangen til udstedelse af private straffeattester til brug ved ansættelsesforhold. Jeg vil straks sige, at regeringen ikke kan støtte forslaget, og det er der flere grunde til.

For det første må regeringen sætte spørgsmålstegn ved forslagsstillerne begrundelse for forslaget, for det andet vil en gennemførelse af forslaget have betydelige administrative og økonomiske konsekvenser for håndteringen af anmodninger om udstedelse af private straffeattester, og for det tredje vil det indebære en usikker retsstilling for den person, det hele drejer sig om.

Når det gælder begrundelsen for forslaget, har forslagsstillerne henvist til, at arbejdsgiverne stigende ønske om at se en straffeattest i forbindelse med et ansættelsesforhold bl.a. betyder, at unge, der har begået mindre alvorlig kriminalitet, kan få svært ved at få et job og dermed bliver fastholdt i ledighed. Den konklusion vil jeg tillade mig at sætte spørgsmålstegn ved.

Arbejdsmarkedsstyrelsen har over for Justitsministeriet oplyst, at styrelsen ikke har kendskab til, at der skulle være foretaget systematiske undersøgelser, som afdækker, at nogle personer fastholdes i ledighed alene som følge af, at de har begået et strafbart forhold. Arbejdsmarkedsstyrelsen er heller ikke bekendt med konkrete sager, hvor strafbare forhold i sig selv har betydet, at en ledig person ikke er kommet i beskæftigelse. Jeg er derfor ikke enig med forslagsstillerne i, at det kan lægges til grund, at de nuværende regler om straffeattester betyder, at unge, der har begået mindre alvorlig kriminalitet, bliver fastholdt i ledighed. Det kan godt være, at de ikke kan få det bestemte job, som de har drømt om, men det er en anden sag.

Jeg vil også fremhæve de nuværende regler om straffeattester vedrørende unge lovovertrædere mellem 15 og 18 år, som jeg allerede har været inde på. Med reglerne om, at førstegangstilfælde af bøde og tiltalefrafald med vilkår om ungdomskontrakt kun fremgår af straffeattester til privat brug i 1 år fra den endelige afgørelse, tages der netop hensyn til, at unge, som på et tidligt tidspunkt i deres liv har begået mindre alvorlig kriminalitet, hurtigt kan få en ren straffeattest og komme videre med deres liv.

For så vidt angår udformningen af en ordning med begrænset adgang til oplysninger fra Kriminalregisteret i forbindelse med et ansættelsesforhold, lægger forslaget op til, at der alene skal kunne indhentes oplysninger, som har betydning for det konkrete arbejdes udførelse. Arbejdsgiveren skal derfor angive nærmere, hvilke typer lovovertrædelser der ønskes oplysninger om, og hvilken relevans oplysningerne har for udførelsen af det pågældende stykke arbejde. Det er Rigspolitiets umiddelbare vurdering, at en gennemførelse af den ordning, som foreslås i beslutningsforslaget, i givet fald vil forudsætte ganske betydelige ændringer af politiets administrative håndtering af udstedelsen af straffeattester.

Rigspolitiets chef har for det første henvist til, at indførelsen af den foreslåede ordning vil betyde, at arbejdsgiveren i hvert enkelt tilfælde skal give en redegørelse for den konkrete stilling, som den person, der ønskes oplysninger om, skal bestride. Arbejdsgiveren skal også angive de konkrete hensyn, som taler for, at der videregives oplysninger fra Kriminalregisteret.

Der vil dernæst være behov for, at samtlige anmodninger om udstedelse af en privat straffeattest til brug ved et ansættelsesforhold undergives en konkret juridisk vurdering hos rigspolitiet for at afdække, om betingelserne for videregivelse af oplysninger fra registeret er opfyldt i hver enkelt registreret afgørelse. Rigspolitiet vurderer, at de juridiske skøn, der skal foretages i forbindelse med en beslutning om eventuel videregivelse af de enkelte registrerede afgørelser, vil være ganske komplekse og forudsætte en betydelig indsigt i såvel strafferetlige forhold som praktiske arbejdsmarkedsforhold.

Hertil kommer, at det efter regeringens opfattelse vil være meget vanskeligt at opstille generelle relevanskriterier for indhentelse af straffeattester til brug ved ansættelsesforhold gennem lovgivning. Hvornår er en oplysning om f.eks. en dom for tyveri, vold eller voldtægt relevant

eller ikke relevant for et ansættelsesforhold? Hvornår er videregivelse af oplysninger herom nødvendig for at tilgodese væsentlige hensyn til virksomhedernes eller andres sikkerhed? Og kan afgørelsen herom overhovedet baseres på de helt summariske oplysninger, som fremgår af Kriminalregisteret?

Samlet set er det Rigspolitiets helt umiddelbare vurdering, at en gennemførelse af forslaget vil kræve yderligere fem til ti årsværk hos rigspolitiet, samtidig med at ordningen vil indebære yderligere administrative byrder for arbejdsgiverne og må forventes at forlænge sagsbehandlingstiden hos rigspolitiet i de tilfælde, hvor en person er registreret med en afgørelse i Kriminalregisteret.

Den sidste grund til ikke at gennemføre forslaget, som jeg vil fremhæve her, er hensynet til den registrerede persons retsstilling. I dag videregives oplysninger fra Kriminalregisteret ud fra klare og objektive kriterier, som jeg har redegjort for, og som alle kan gøre sig bekendt med, bl.a. på rigspolitiets hjemmeside. Hvis man indfører den ordning, som SF foreslår, vil det nærmest blive umuligt for den enkelte borger at vide på forhånd, hvilke oplysninger der vil blive videregivet i en privat straffeattest i forbindelse med et ansættelsesforhold. Det vil bero på et konkret skøn, der navnlig må udøves på grundlag af de oplysninger, arbejdsgiveren har anført som grundelse for anmodningen om at se en straffeattest.

Kl. 11.15

Sammenfattende kan regeringen altså ikke støtte forslaget. Det ville indebære store administrative byrder for både rigspolitiet og arbejdsgiverne, det ville skabe usikkerhed hos den enkelte borger om videregivelse af oplysninger om kriminelle forhold, og der er efter regeringens opfattelse ikke grundlag for at sige, at straffbare forhold i sig selv er skyld i, at ledige fastholdes i ledighed. Derfor kan regeringen ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det kommer selvfølgelig ikke bag på mig, at justitsministeren afviser forslaget, men jeg synes, justitsministeren skal overveje den ulighed, vi i virkeligheden udsætter de unge for.

Den unge, som har vanskeligt ved at blive i en uddannelse, og som derfor over for sine forældre og andre er forpligtet til at få en eller anden form for arbejde, skal aflevere sin straffeattest

test og står i en situation, hvor han eller hun alligevel ikke kan få arbejde, hvorimod den unge, som har opbakning hjemmefra og kan håndtere det boglige, kan komme ind i et uddannelsesforløb og ikke har nogen som helst grund til at skulle vise sin straffeattest, før den er ren igen. Det giver en grundlæggende ulighed i behandlingen af de unge.

Justitsministeren har ikke noget som helst svar på, hvordan vi kan hjælpe denne gruppe unge, som jeg i øvrigt har indtryk af at regeringen gerne vil hjælpe i gang. Hvordan hjælper vi denne gruppe unge videre? Det eneste svar, jeg har fået på det spørgsmål, er, at man ikke ved noget, at man ikke har nogen systematisk vurdering, og at man ikke har nogen konkrete sager. Men spørg rundt omkring i fagforeningerne, de har dem.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Anne Baastrup, at selvfølgelig skal alle unge hjælpes, men jeg vil også sige til fru Anne Baastrup, at jeg tror, at straffeattesten er en hjælp for de unge, der har begået en kriminel handling. Jeg tror faktisk, den har en helt fantastisk god kriminalpræventiv effekt på de unge. De mærker på deres egen krop, hvad det betyder for dem, at de har rodet sig ud i kriminalitet, og det kan forhåbentlig i første omgang medvirke til, at de ikke begår kriminalitet igen. Men de bliver altså også mindet om det i en efterfølgende periode, og jeg tror faktisk, det i sig selv har en positiv virkning.

Hvis man så skal se på, hvordan der kan skabes nogle vilkår for dem, som gør, at de kan komme videre med deres liv – for jeg er enig med fru Anne Baastrup i, at det skal vi selvfølgelig gøre – ja, så prøver vi jo som samfund på alle mulige måder at give de unge en mulighed for at få tilknytning til arbejdsmarkedet eller få færdiggjort en uddannelse.

Hvis jeg skal fremhæve noget, vil jeg sige, at den nye fodlænkeordning for unge under 25 år faktisk er et utrolig godt eksempel på det. De unge, der siger ja til den, indvilliger bl.a. i, at skolen eller virksomheden får at vide, at de har fået en ubetinget frihedsstraf, men har valgt at afsone på den måde, at de kan passe deres job eller deres praktikplads eller deres uddannelse og derfor kan fastholdes i et positivt regi.

Jeg synes faktisk, at vi via den lovgivning, vi har lavet i Folketinget, har medvirket til at give de unge en chance.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er fuldstændig klar over, at De Konservative konsekvent holder fast i, at grunden til, at vi skal have straffeattester, er den afskrækkende virkning, og det er netop derfor, jeg ikke har fremsat det store forslag, jeg tidligere er kommet frem med.

Men jeg synes lige, justitsministeren skal anholdes på bemærkningen om, at den unge bliver mindet om det i en periode. Ja tak, men det er en periode, hvor man har været ude i noget snavs, hvor familie og venner vender en ryggen, og hvor man ikke kan få noget arbejde; man kan end ikke blive flaskedreng.

Det kan godt være, at justitsministeren mener, det er godt, man bliver mindet om det i en periode. Men for mig at se er der risiko for, at den unge aldrig vender tilbage igen, fordi han eller hun kommer ind i en nedadgående spiral. Det betyder rent faktisk, at vi ikke får løftet de unge, så de kan komme i gang med en uddannelse eller få en eller anden form for tilknytning til arbejdsmarkedet. Så mister vi en gruppe unge, og det har samfundet ikke råd til.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg må altså sige til fru Anne Baastrup, at jeg simpelt hen er grundlæggende uenig i den præmis, som fru Anne Baastrup stiller op. Fru Anne Baastrup stiller det op, som om den unge, der bedriver kriminalitet, er et offer, og at resten af samfundet bare er imod vedkommende, men der er jo masser af muligheder og tilbud, også for de personer, der har begået kriminalitet.

Når man har udstået sin straf, skal man have en ny chance. Det er jeg fuldstændig enig i, og derfor skal man selvfølgelig kunne søge både et arbejde og en uddannelse på lige fod med andre, hvad man for øvrigt også kan. Der er ikke nogen dokumentation for, at disse unge ikke kan blive flaskedreng eller andet, som fru Anne Baastrup fremturer med. Selvfølgelig skal man have en ny chance, typisk til at færdiggøre sin uddannelse eller at få et job og klø på.

Jeg vil gerne sige, at selvfølgelig har arbejdsgiverne også et ansvar for at give disse unge mennesker en chance, og det er der heldigvis også mange arbejdsgivere der gør. Det er ikke alle arbejdsgivere, der siger nej. Der er faktisk mange unge, som ikke har en ren straffeattest, der får et arbejde.

Det handler jo om, at samfundet påtager sig sin del af forpligtelsen, men jeg anholder altså den udlægning af det, at når man har begået kriminalitet, skal man nærmest passes bedre på end alle andre. Man må leve med konsekvenserne af sin handling, men selvfølgelig skal samfundet hjælpe en i gang igen, og der synes jeg vi har den rigtige balance.

Formanden:

Tak til justitsministeren. Nu er det hr. Karsten Nonbo som ordfører.

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil sådan set tage fat der, hvor justitsministeren slap, for det kan nok heller ikke undre fru Anne Baastrup, at jeg er meget enig med justitsministeren i det med straffeattesterne. Nu har justitsministeren været inde på de objektive begrundelser for, hvornår man får slettet sin straffeattest, nemlig at man som ung kan få det gjort efter 1 år.

Derfor siger jeg, at vi i Venstre ikke vil være med til at devaluere straffeattesten yderligere. Det, vi også skal passe på, er jo, at det ikke bliver en devaluering af straffeattesten, hvis alt bliver slettet lige efter, at man har lavet noget kriminelt.

Ud over at der er – og det vil jeg gerne være ved – den der afskrækkende virkning i at have en plet på straffeattesten, og det er godt, er der også mange unge mennesker, der er glade for, at de kan stille med en ren straffeattest. Det er også godt, at man kommer til at stå til ansvar for sine egne handlinger.

Det skal jo ikke være sådan, at man kan få en ren straffeattest, og så kan man slippe udenom. Hvis et ungt menneske vil videre i sin tilværelse, skal det unge menneske gøre op med sin fortid for at komme ind i en bedre fremtid. Alt, hvad man laver, skal jo ikke kunne fejles ind under gulvtæppet eller forties.

Det er derimod godt, at man over for arbejdsgiveren, når man ansøger, kan skrive, at man godt nok har fået en lille plet på straffeattesten, for som der lægges op til i det her beslutningsforslag, gør det jo egentlig ikke noget, at man i kådhed for et par år siden har taget en bil, eller, hvad jeg så ikke rigtig kan forstå at SF siger, at det næsten også lægger op til, at har man lavet lidt skattesvind, så gør det egentlig heller ikke noget.

Vi skal passe på, at vi ikke devaluerer straffeattesten. Skal vi hjælpe det unge menneske vide-

re, skal vi gøre det ved at tale med det unge menneske, fortælle det unge menneske: Du har godt nok lavet det og det, men det tilgiver vi dig, og nu går du videre med dit liv.

Det er jo også en fælles opgave. Brugsuddele- ren kan sige til flaskedrengen: O.k., du er blevet ansat, du har lavet noget i din fortid, vi regner med, at det er slut. Det unge menneske bliver ansat vel vidende, at arbejdsgiveren ved det, og det vil sige, at de har et fælles projekt, når det unge menneske skal holde sig ude af yderligere kriminalitet. Det gør ikke noget, at der er det med også.

Det er også vanskeligt for arbejdsgiveren at fortælle den offentlige myndighed, at det er det der, arbejdsgiveren vil vide, og hvordan skulle den offentlige myndighed kunne vide, hvad det er, arbejdsgiveren vil vide? Det bliver sådan rent administrativt noget makværk.

Vi skal jo også passe på, hvis vi råt for usødet udsteder rene straffeattester osv., for så står arbejdsgiveren tilbage med et stykke papir, og det kan da godt være, det er rent, men det er det, fordi det er så devalueret, at han egentlig ikke ved, om vedkommende har lavet noget alligevel.

Som man populært siger, ligner han sådan set en, der tager høns, og han har også fjer om munden. Derfor er det egentlig rart, at han kan stille med en ren straffeattest, der fortæller, at det gør han altså ikke, det er i hvert fald ikke blevet opdaget.

Derfor kan vi ikke gå ind for at devaluere straffeattesten yderligere. Vi vil gerne have, at man ser livets realiteter i øjnene, og at man er ærlig med det, man har lavet, for så kan man bedre komme videre i livet. Derfor kan vi i Venstre ikke støtte dette beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er chokeret. Hr. Karsten Nonbo har en fortid i politiet og ved eller burde vide, hvilke konsekvenser det får for den enkelte unge. Man holdes ikke uden for kriminalitet, hvis man samtidig også holdes uden for arbejdsmarkedet. Hr. Karsten Nonbo kender jo de der unge, som kommer til at lave en fejl og bliver marginaliseret og kommer ind i en nedadgående spiral.

Den danske ungdom i dag er så lovlydig, som den aldrig nogen sinde tidligere har været, og det vil sige, at de ganske, ganske få, der løber ind i nogle problemer, vil hr. Karsten Nonbo give sparket i stedet for at sørge for, at de kan få

en plads på arbejdsmarkedet. Det synes jeg er helt besynderligt med hr. Karsten Nonbos fortid.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vedkender mig min fortid, og jeg vedkender mig også, at jeg er SSP-medarbejder. Jeg har været ude og fået nogle med en plettet straffeattest ansat i et firma, fordi de unge mennesker er ærlige, de unge mennesker vil videre. Det er ikke et spørgsmål om at marginalisere nogen, de får netop ved at være ærlige en mulighed for at komme videre med deres liv i stedet for at rende rundt og fortie deres fortid. Det giver det her gedulgte, hvor man aldrig bliver ærlig og tror, man kan gemme sig.

Kl. 11.25

Jeg kender arbejdsgivere, som hellere end gerne vil antage folk – var jeg lige ved at sige – hvis der på deres straffeattest står, at de har fået foretaget en konfiskation af cylinderdelene på en knallert. Der er da en mekaniker, der kan se, at dér er et ungt menneske, der kan pille og skrue ved en knallert. Det er da næsten et gode.

Selvfølgelig vil tyveri aldrig være et gode, men man kan godt tilgive, folk kan godt komme videre i livet, og det er en fælles opgave at fortælle arbejdsgiverne det. Jeg har fået en henvendelse fra Dansk Arbejdsgiverforening, der også siger: Jamen vi kan nøgternt se på straffeattesten, hvad der står, og så kan vi hjælpe det unge menneske videre.

Det er en helt anden verden end den, som fru Anne Baastrup lever i, hvor hun tror, at man bliver marginaliseret. Det er klart, at hvis man bliver ved og bliver ved, så bliver man marginaliseret.

Formanden:

Så er det fru Anne Baastrup for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu kan det godt være, at man i Næstved Kommune ikke har store virksomheder, men sagen er den, at langt de fleste store virksomheder, der har lokalfilialer rundt omkring, har en generel regel, der går ud på, at hvis der er pletter på straffeattesten, så ansætter de ikke folk, uanset hvor god den enkelte afdelingsleder er. Og det er det, jeg vil gøre op med. Jeg er fuldstændig klar over, at Dansk Arbejdsgiverforening er rasende over det, fordi de jo har de store virksom-

heder i deres organisation. Uanset hvor medfølelse og involverende den enkelte leder på gulvet er, så bliver de der mennesker ikke ansat.

Det kan godt være, de folk eller de virksomheder ikke var kommet til Næstved Kommune, dengang hr. Karsten Nonbo var SSP-medarbejder. Men problemet i dag er, at der er generelle regler i alle de store supermarkedskæder, i alle de store hotelkæder om, at man ikke fastansætter, hvis der er bare den mindste plet på straffeattesten. Det synes jeg hr. Karsten Nonbo skulle tage udgangspunkt i i stedet for at tale om den lille cykelsmed.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Så synes jeg, fru Anne Baastrup også skal tage udgangspunkt i det og i de kredse, hvor fru Anne Baastrup færdes, sammen fortælle de unge mennesker: Så hold dog op med at lave noget, således at I kan få en ansættelse. Det skal altså ikke være gratis at gå på barrikaderne og kaste med sten og lave det ene og det andet og så tro, man bagefter kan få en ren straffeattest. Den verden vil jeg slet ikke leve i.

Jeg vil så også være med til at tage fru Anne Baastrup i hånden og forklare arbejdsgiverne, at man godt kan antage folk, selv om de for et par år siden har lavet noget, men har de lavet noget for et par år siden, så fremgår det jo ikke engang af straffeattesten. Det vil sige, vi kan fortælle de unge mennesker: Så hold dog op, når du har lavet en ting eller to. Så går der 1 år for nogle, der går 2 år for andre, og så har de en ren straffeattest.

Det vil være den omvendte verden, vi vil få ud af at devaluere straffeattesten for meget. Det skal jo ikke være sådan, at de kan gå ud og lave noget og så sige: O.k., jeg skal studere osv., jeg skal ikke bruge en ren straffeattest til noget før om et par år, så jeg kan godt fortsætte med lidt kriminalitet indtil 2 år, før jeg er færdig med at studere.

Formanden:

Tak til hr. Karsten Nonbo, og så er det hr. Morten Bødskov som ordfører.

Morten Bødskov (S):

Som det vist allerede har været fremført, handler det her om SF's ønske om at ændre reglerne for udstedelse af straffeattester. I Socialdemokratiet er vi faktisk enige i det, og vi deler intentionerne i forslaget.

Når jeg har siddet og lyttet til debatten, så må jeg sige, at jeg har lidt svært ved at se, om man rent faktisk har læst forslaget, for det er jo ikke sådan - i hvert tilfælde sådan som vi læser det - som hr. Karsten Nonbo fremlægger det, at det handler om, at man skal slette, hvad der står på straffeattesterne, og heller ikke som hr. Karsten Nonbo sagde, om, at man bare skal give unge, der render på gaden og kaster med sten, lov til at få en ren straffeattest.

Det her handler jo netop for os at se om, at arbejdsgivere selvfølgelig har et krav på at få det ting at vide, som er rimelige, når de beder om at få eksempelvis en ungs straffeattest, men spørgsmålet er, om de pr. automatik skal have en ret til at få alt at vide. Det synes vi bestemt er et relevant spørgsmål, og det er derfor, vi mener, at der er behov for at se på den udvikling, som er på arbejdsmarkedet i dag.

Det er jo faktisk meget slående, at der ikke rigtig er nogen af os, der ved, hvad det er for en udvikling, der er i gang. Vi har en fornemmelse, vi hører det samme som SF fra fagforeninger og andre, nemlig at der er unge, som har problemer med at komme i gang. Oplevelsen her er nærmest, at det mere er reglen end undtagelsen, at man beder om at få straffeattester, når man skal ansætte folk selv i mindre stillinger og det, der står på straffeattesten, ikke nødvendigvis har betydning for det job, der skal bestrides. Det synes vi man bør se på.

Vi taler jo i andre sammenhænge om, eksempelvis når vi taler om unge, at folk skal integreres hurtigst muligt på arbejdsmarkedet. Vi ved, at jo længere tid unge, der har lavet noget kriminelt, er væk fra arbejdsmarkedet, jo større er risikoen for, at de havner i kriminalitet igen.

Kl. 11.30

Vi synes faktisk, det er temmelig vigtigt, at vi får set på det. Om den model, SF foreslår, er rigtig, kan vi diskutere, men intentionerne synes jeg og synes Socialdemokratiet er rigtige. Derfor vil vi opfordre justitsministeren til, at man iværksætter et arbejde med at få kastet lys over det eventuelle problems omfang og selvfølgelig iværksætter et arbejde med henblik på at ændre reglerne for udstedelse af private straffeattester.

Som det er fremgået, støtter Socialdemokratiet intentionerne i forslaget, og vi ser selvfølgelig frem til den videre behandling af forslaget i Retsudvalget og håber, at der her som minimum kan være enighed om, at de udestående, der er, er spørgsmål, vi kan diskutere i det videre udvalgsarbejde - nemlig om der er et problem, og

om det er rimeligt, at virksomhederne i fremtiden bare så at sige skal have adgang til alt på straffeattesterne.

Men som udgangspunkt støtter Socialdemokratiet intentionerne i forslaget. Vi deler den bekymring, der gives udtryk for i forslaget, og mener, at der er behov for, at vi ser på en ændring af reglerne for udstedelse af straffeattester.

Formanden:

Tak til hr. Morten Bødskov. Så er det hr. Kim Christiansen som ordfører.

Kim Christiansen (DF):

Med dette beslutningsforslag vil SF have ændret reglerne for udstedelse af straffeattest. Ændringerne vil begrænse arbejdsgiverens adgang til at få straffeattester til kun at gælde, i det omfang adgangen er nødvendig for at tilgodese væsentlige hensyn til virksomhedens eller andres sikkerhed, og hvis oplysningerne er relevante for udførelse af det pågældende arbejde.

Så må man spørge sig selv: Hvem er det lige, der skal vurdere, hvad der er nødvendigt, og hvad der er væsentligt? Det er vel højst individuelt, og det er vel virksomheden, der er bedst til at vurdere, hvad de kræver og forventer af deres kommende medarbejdere.

Forslagsstillerne anfører, at antallet af udstedelser af straffeattester er stigende, og at der ikke er forhold på arbejdsmarkedet, der begrunder denne udvikling. Det anføres også, at kravet om en ren straffeattest bl.a. betyder, at unge, der har begået mindre kriminalitet, kan få svært ved at få et job og dermed bliver fastholdt i ledighed.

Mig bekendt er der ikke undersøgelser, der påviser, at det skulle være den eneste årsag til, at unge bliver fastholdt i ledighed. Jeg vil da ikke udelukke, at det kan holde nogle væk fra arbejdsmarkedet, men som hr. Karsten Nonbo var inde på, er det jo i givet fald kun i en periode, indtil det er slettet i straffeattesten.

Så vil jeg også lige pointere, at det, vi ser i straffeattester, jo ikke er det, som jeg vil henføre under drengestreg; nej, der er jo virkelig tale om en kriminalitet, som vi i hvert fald i Dansk Folkeparti ikke ønsker at være med til at bagatellisere.

Antallet af udstedelser af straffeattester er stigende. Det skal jo nok ses lidt i sammenhæng med det servicesamfund, som vi bevæger os ind i, hvor et godt omdømme for virksomhederne er meget centralt, og hvor personalet mere og mere

bliver en del af det produkt, som virksomhederne tilbyder.

Antallet af straffeattester er stigende. Det er det, men heldigvis er de fleste af dem jo stadig væk blanke, og det kan vi så glæde os over.

Jeg vil så medgive, at en straffeattest selvfølgelig ikke bør anvendes som en facitliste, og jeg tror heller ikke på, at arbejdsgiverne ansætter udelukkende ud fra det kriterium eller afslår ud fra det samme kriterium.

Jeg vil også medgive, at straffeattester ikke har relevans for alle typer job, hvorimod de i nogle kan være temmelig påkrævede.

Når vi ser på kriminalitetsudviklingen, kan vi se, at denne blandt unge danskere rent faktisk er faldende, og det er måske også en af SF's pointer i det her, jeg ved det ikke. Til gengæld må vi heller ikke lukke øjnene for, at den blandt personer af anden etnisk oprindelse har været stærkt stigende, så de hjælper ligesom til med at holde niveauet oppe.

Dybest set er det her måske også et integrationsproblem, og efter Dansk Folkepartis opfattelse vil det hverken gavne integrationen eller virksomhedernes mulighed for at udvise socialt ansvar, hvis man går hen og fortier tingene. Derimod bør man samarbejde ud fra kendte forhold, således at arbejdsgiveren reelt ved, hvad det er for en person, han ansætter, og kan forholde sig til det.

En helt anden ting er, at offentligheden ofte forventer, at der indhentes straffeattester, eksempelvis når en ansat begår gentagelseskriminalitet. Der må offentligheden som regel reagere negativt på, at virksomheden ikke har gjort sit hjemmearbejde. Der er også eksempler på, at virksomheder f.eks. i erstatningssøgsmål er blevet stillet ringere, fordi der ikke er indhentet straffeattest på den ansatte.

Kl. 11.35

Så efter Dansk Folkepartis opfattelse har vi et udmærket lovgrundlag på det her område, og vi kan derfor ikke støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

På et tidspunkt var jeg helt bekymret over, at hr. Kim Christiansen ikke kunne komme til på en eller anden måde lige at få flettet ind, at vi har et problem med folk af anden etnisk baggrund. Men det lykkedes heldigvis for hr. Kim Christiansen lige at få flettet nogle bisætninger ind, så det også er på plads.

Det, der er hovedproblemet med Dansk Folkepartis vinkling af hele det her forslag, er, at Dansk Folkeparti lever i 1950'erne. I 1950'erne havde vi en hel masse små arbejdsgivere, der selv kunne bestemme, hvilke kriterier der skulle lægges til grund, når man ansatte. Det har vi ikke i 2006. Der har vi en hel masse store multinationale selskaber, som centralt i USA og andre steder fastlægger, hvordan ansættelsesforholdene skal være rundtomkring i de forskellige lande, herunder også i Danmark. De fastsætter bl.a. krav om rene straffeattester.

Forudsætningen for, at vi kan komme ud over den hurdle, er, at vi på en eller anden måde begynder at se på, hvordan straffeattesterne bruges i Danmark.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Nu eksisterede Dansk Folkeparti jo ikke i 1950'erne. Meget havde sikkert set anderledes ud, hvis vi havde gjort, så det kan man jo kun beklage.

Når jeg har fået indvandrerne flettet lidt ind i det her, er det, fordi jeg måske modsat SF ikke bare lukker øjnene og negligerer, at vi reelt har et problem, men måske mere forholder mig konstruktivt til, at vi har et problem med unge kriminelle indvandrere, og dermed også gerne vil være med til at løse det problem.

Med hensyn til det med multinationale virksomheder, der sætter regler: Hvorvidt det skal være muligt for virksomheden at afkræve en straffeattest, har jo ikke så meget at gøre med ejerforholdene i en virksomhed. Jeg synes lidt, man blander pærer og æbler sammen her, og det ændrer ikke på vores holdning til, at det stadig væk er arbejdsgiverens ret at indhente de oplysninger, som er nødvendige i overvejselsen om, hvorvidt man skal ansætte en person eller ej.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er i hvert fald glad for, at mine børnebørn får lov til at vokse op i en tid, hvor de ikke får bank i skolerne. Det fik man i 1950'erne. Så jeg ved ikke, hvad det er for et dejligt gammelt Danmark, som hr. Kim Christiansen ønsker sig tilbage til.

Men det, der er hovedproblemet i hr. Kim Christiansens argumentation, er jo, at de enkelte arbejdsgivere mange steder i Danmark ikke selv har råderet over personalepolitikken, fordi de selv er ansat af et andet firma, som i øvrigt styrer reglerne om f.eks. brugen af straffeattester.

Det ønsker jeg at bløde op, således at den enkelte, der bliver ansat, naturligvis bliver ansat som en hel person, men også således, at den enkelte arbejdsgiver har mulighed for at sige: Hvad skal der til for at udfylde det her job, uden at jeg behøver at fortælle min multinationale arbejdsgiver, at der i øvrigt er en beskiddt straffeattest på en anden del?

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Det lyder, som om de multinationale selskaber udgør størsteparten af det danske erhvervsliv, det er ikke tilfældet.

Jeg var også i min ordførertale inde på, at jeg ikke mener, at man alene skal lægge en straffeattest til grund for, hvorvidt en person skal ansættes. Jeg har måske modsat fru Anne Bastrup en stor tillid til, at de danske virksomhedsledere også godt kan vurdere ud fra andre kriterier, og jeg har faktisk også en stor tiltro til, at danske virksomheder og deres ledere, uanset om de er ansat af en amerikansk direktør eller ej, er med til at bære det sociale ansvar, som det også er at løfte unge mennesker ud af kriminalitet.

Så jeg tror, det måske har meget at gøre med, hvordan vores tillid til dansk erhvervsliv er.

Formanden:

Tak til hr. Kim Christiansen. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører.

Tom Behnke (KF):

Straffeattester er den største kriminalpræventive funktion, vi overhovedet har.

Når jeg taler med børn og unge om kriminalitet, er der slet ingen tvivl om, at det, børn og unge frygter allermost, er, at de får en plettet straffeattest. Så kan de ikke få en uddannelse, så kan de ikke få et arbejde. Straffeattesten er det allerallerførste, man nævner, den allerstørste og væsentligste grund til at afholde sig fra at træde ved siden af og begå kriminalitet. Denne største kriminalpræventive funktion må vi ikke fjerne. Derfor er det godt, vi har straffeattesterne. Det er der slet ingen tvivl om.

Kl. 11.40

Men det er også relevant i denne sammenhæng at påpege, at det jo ikke er sådan, at man, fordi man har lavet en mindre kriminel handling, resten af sit liv skal gå rundt med en straffeattest, der er plettet. Sådan er det ikke. Det bli-

ver jo slettet på et eller andet tidspunkt: Jo mindre kriminalitet, jo hurtigere bliver oplysningerne slettet; jo grovere, jo længere tid står det der selvfølgelig. Men det bliver altså slettet.

Så der er en mulighed for at sende det klare signal til børn og unge: Lad være med at lave kriminalitet. Vi burde alle sammen have en fælles interesse i at sende det klare budskab, bl.a. understreget af, at man får en plettet straffeattest. Skulle der så være nogle, der alligevel træder ved siden af, kommer i uføre, er det jo ikke sådan, at livet slutter der. Så skal vi selvfølgelig sørge for at tage dem i hånden og sammen sørge for, at de kommer videre, og gøre dem opmærksomme på, at livet altså ikke slutter her: Hvis du opfører dig ordentligt fra nu af, bliver oplysningerne slettet igen, og så kan du selvfølgelig komme videre med dit eget liv.

SF's forslag er efter vores opfattelse alt, alt for vidtgående, og det vil være utrolig tungt at administrere, ja, nærmest umuligt. Det er i øvrigt et urimeligt forslag, og i praksis vil det være uhåndterbart.

Hvem skal f.eks. vurdere, om oplysningerne er relevante? Er det den, der søger jobbet? Er det arbejdsgiveren? Er det politiet, der skal udstede straffeattesterne? Er det Ombudsmanden? Er det Folketinget? Hvem skal i en konkret virksomhed, hvor en specifik ledig stilling opslås, vurdere, hvad der er nødvendigt, hvad der er relevant? Det vil i praksis være umuligt at håndtere.

Derudover mener jeg også, at det er væsentligt at påpege, at virksomhederne godt kan finde ud af at skelne. Virksomheder kan jo godt se på en straffeattest, hvad der er alvorligt, hvad der er mindre alvorligt, hvad der har betydning, og hvad der ikke har betydning for den konkrete stilling.

Helt afgørende er det lige præcis her, hvilket andre ordførere også har været inde på, at hvis virksomhederne skal have en mulighed for at hjælpe børn og unge, der er kommet til at træde ved siden af, er det vigtigt, at de ved, hvad det drejer sig om. Så kan man sammen have det fælles projekt at komme videre, undgå gentagelser i fremtiden og sørge for, at også de unge, der er kommet til at træde ved siden af en enkelt gang, kommer på ret køl igen og får sig en uddannelse, får sig et arbejde.

Så på alle mulige måder må Det Konservative Folkeparti afvise beslutningsforslaget fra SF.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Dengang hr. Tom Behnke var medlem af Fremskridtspartiet, havde vi samme debat. Der sagde hr. Tom Behnke også, at straffeattesten var et afskrækkende middel og det bedste middel til at forhindre, at børn og unge kommer ind i kriminalitet.

Det bekymrer mig lidt, at hr. Tom Behnke ikke har ændret på sin sprogbrug, efter at han nu er blevet konservativ, for jeg troede i og for sig, at det var en konservativ tænkning, at man ikke alene skal afskrække unge via trusler om straffeattester mod kriminalitet, men at det drejer sig om selve livsgrundlaget: Er der en familie, der kan bakke op? Er der et ordentligt skoleforløb? Bliver man mobbet i skolen? Bliver man marginaliseret på en eller anden måde?

Hr. Tom Behnke ved jo godt, at vi i dag har ekstremt få unge, der laver kriminalitet. Der har aldrig været så få som i år. Og derfor bekymrer det mig voldsomt, at hr. Tom Behnke stadig væk holder fast i, at det er straffeattesten som afskrækkende middel, der er det afgørende.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jo, men det kan netop være, fordi vi lever i et oplyst samfund, hvor børn og unge i dag er meget opmærksomme på, at lige præcis det med straffeattesten har stor betydning; altså at det er en meget, meget markant og stor medvirkende årsag til, at kriminaliteten netop er raslet nedad.

Til det første, fru Anne Bastrup var inde på, er jeg jo nødt til at sige, at uanset hvad jeg foretager mig i mit liv, så ændrer det ikke på virkeligheden omkring mig. Når jeg taler med børn og unge i dag, og når jeg talte med børn og unge for 10 år siden, er der ikke forskel på, at det med, at man risikerer at få en plettet straffeattest, betyder utrolig meget. Det fylder enormt meget i unges bevidsthed, og det er det, der er deres grundnummer et til at afholde sig fra kriminalitet.

Den grund skal vi ikke fjerne. Det er derfor, vi er imod beslutningsforslaget.

Kl. 11.45

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg kender i hvert fald adskillige børn og unge, som har andre grunde til ikke at lave kriminalitet end risikoen for at få en beskiddet straffeattest. Det ligger simpelt hen bare ikke i deres tilværelse, at de kan stå i en situation, hvor de kommer

til at lave kriminalitet. Og det synes jeg da burde være det fælles udgangspunkt for diskussionen om, hvordan vi forhindrer kriminalitet.

Jeg vil så godt tage fat i noget andet, som hr. Tom Behnke sagde, nemlig at livet ikke slutter, når man har fået pletten på straffeattesten. Det er rent faktisk sådan, at det gør det for nogle unge, når de forsøger at komme ind forskellige steder – at få en plads som flaskedreng, bare at få et eller andet, således at de gradvis kan opbygge et cv. Hr. Tom Behnke ved jo godt, at det er den her gruppe unge, som ikke har kunnet håndtere folkeskolen, og som ikke kan klare at komme ind på en erhvervsskole, der falder fra der. De ryger ud i en eller anden form for kriminalitet, og hvis vi så samtidig forbyder dem at få noget løsarbejde, står vi virkelig i en situation, hvor vi marginaliserer dem yderligere. Det synes jeg er et problem, som hr. Tom Behnke burde se noget mere alvorligt på.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jeg synes også, SF's ordfører burde gøre sig bevidst, at alternativet er langt værre. Alternativet er jo fuldstændig uoverskueligt, nemlig at det ikke har nogen som helst konsekvenser, at man begår kriminalitet. Der er da nødt til at være en eller anden form for konsekvens, der hænger fast.

Når der så er enkelte, der ikke kan få deres drømmejob her og nu, må vi sige: Ja, det er en konsekvens af, at du har lavet kriminalitet, det skulle du have ladet være med.

Hans eksempel vil jo netop være afskrækkende for andre unge, der så afholder sig fra at lave kriminalitet, fordi de kan se, hvor galt det kan gå. Men hvis børn og unge har den opfattelse, at der ikke sker noget ved at lave kriminalitet, hvad er det så for et signal, vi sender?

Det er det, jeg synes SF glemmer i den her diskussion. Det er det udgangspunkt, som SF nægter at tage, og derfor står vi bare så langt fra hinanden. Det er der ikke noget at gøre ved, sådan er det.

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører.

Lone Dybkjær (RV):

Da mit partis ordfører, hr. Simon Emil Ammitz-bøll, ikke kan være her, skal jeg tage ordfører-

skabet på hans vegne og blot starte med at sige, at vi er positivt indstillet over for SF-forslaget.

Vi vil selvfølgelig gerne drøfte en række ting i udvalget, men vi mener sådan set, at de eksempler, som også er nævnt i forslaget, danner en tilstrækkelig basis for, at vi kan diskutere, om ikke det er relevant at få en ændring.

Det her har jo ikke noget at gøre med, at børn og unge ikke skal mærke en konsekvens af nogle ting. Spørgsmålet er, hvordan vi, når børn og unge har begået et eller andet, bedst hjælper dem videre. Man kan så sige, at det ikke er en evig ting, at livet fortsætter og sådan noget. Jamen livet får måske så ikke en reel begyndelse, for hvad gør du, hvis du står uden at have nogen muligheder for at yde en eller anden aktiv indsats i samfundslivet? Så ender du jo meget nemt med at falde tilbage i dit gamle miljø.

Det er jo, tror jeg, to grundlæggende forskellige tilgangsvinkler til det her spørgsmål. Det Radikale Venstre mener også, at der skal falde en straf, i det omfang der er begået kriminalitet. Spørgsmålet er bare, om tingene står i et rimeligt forhold til hinanden.

Fru Anne Baastrup har allerede været inde på, at vi ikke kun dirigeres af nogle virksomheder, som har en totalt dansk selvbestemmelse. Vi ser altså også en række udenlandske virksomheder, hvor reglerne er anderledes, og hvor bare det, at der kan være straffeattest overhovedet, kan skabe et problem. Derfor synes jeg sådan set også, at regeringspartierne godt kunne gå ind og tage en mere dybtgående drøftelse af, om det er en rimelig udvikling.

Det kan ikke nytte noget, at vi lader, som om Danmark bare er en eller anden øde ø, som ikke også er influeret af udenlandske virksomheder og dermed nogle udenlandske regelsæt, som vi måske i virkeligheden ikke accepterer. Og det er grunden til, at vi forholder os positivt til forslaget og gerne vil drøfte det videre under udvalgsarbejdet.

Jeg synes sådan set, at den diskussion, der har været mellem de tidligere ordførere fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti, meget godt viser, at det er en meget rigid holdning til tingene: Bare den unge får sådan et slag, så skal vedkommende nok rette ind, og hvis ikke vedkommende får et eller andet slag, så kan vedkommende ikke mærke konsekvenserne af at have begået noget forkert.

Kl. 11.50

Jeg bryder mig ikke om den holdning, for jeg tror ikke, at den er gavnlig for den unge, og jeg

tror ikke, at den medvirker til, at den unge kan komme videre med sit liv.

Formanden:

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er vi kommet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Vi har med ujævne mellemrum diskuteret spørgsmålet om straffeattesternes konsekvenser for børn og unge, når de skal i gang på arbejdsmarkedet.

Jeg synes, det er meget interessant lige at minde hinanden om, at der altså er nogle unge, som får en plet på straffeattesten, men som kan gå i gymnasiet, og hvis forældre har råd til at finansiere deres lommepege, og som overhovedet ikke påvirkes af den her plet på straffeattesten, fordi der ikke er nogen, de skal aflevere den her straffeattest til, før den er ren.

Så har vi grupper af unge, for hvem det er helt afgørende vigtigt, at straffeattesten er ren, og som ikke kan komme ind på arbejdsmarkedet, som ikke kan få en læreplads, og som mister kontakten med det, der skulle være forløbet op til voksertilværelsen.

Vi skal også huske på, at det er ganske, ganske få unge i dagens Danmark, som begår kriminalitet, og ved at vi holder fast i, at straffeattesten ikke på en eller anden måde kan nuanceres, så holder vi også fast i, at der er nogle, vi er flinrende ligeglade med.

Hr. Tom Behnke sagde, at livet ikke slutter, og at vi skal prøve at hjælpe dem videre. Hvem er vi? Hvem er det? Kan vi være sikre på, at der er nogle forældre, der kan håndtere det? Skolen er jo væk. Er der nogen fra skolen, der holder øje med den unge? Nej. SSP? Nej, der er ikke nogen, der holder øje med den unge, som forsøger at komme ind på arbejdsmarkedet. Man er ikke berettiget til at få arbejdsløshedsunderstøttelse, for man er ikke fyldt 18 år. Hvor er den voksne, der skal hjælpe den unge i gang? Samtidig ved man, at kommer han til et eller andet supermarked for at være flaskedreng, så er døren lukket.

Jeg synes også, det er noget problematisk, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti udelukkende argumenterer med, at de ikke ved, om det betyder noget, og derfor vil de ikke have det. Ministeren sagde, at der ikke er nogen systematiske undersøgelser på Beskæftigelsesministeriets område, som viser, at det er et problem; at der ikke er nogen konkrete sager. Nej, for de her

unge er slet ikke tilknyttet det system. De er ikke medlem af nogen a-kasse. Mange af dem har ikke mulighed for at få kontanthjælp. De er fra 15 til 18 år gamle, og de har fået en plet på straffeattesten.

Så har man været inde på spørgsmål om arbejdsgivers sociale ansvar: De vil gerne være søde og hjælpe, og jeg ved ikke hvad, og det giver godt på cv'et for den enkelte arbejdsplads. Fint. Men der skal vi så også huske på, at der er mange virksomheder, der har filialer rundt omkring, og som er så store, at de har fuldstændig firkantede regler for, hvad der skal indhentes af oplysninger. Og hvis der er en plet på straffeattesten, har den enkelte filialbestyrer ikke ret til at ændre på det.

Det har så ikke været fremme i debatten, men der er en mulighed for, at man kan søge Rigspolitichefen om at få fjernet den her plet. Jeg kender en, der gjorde det. Efter først at have fået afslag klager man til Rigspolitichefen, og så kommer der besked tilbage om, at det forhold, at man kan få en fastansættelse i en given virksomhed, ikke er tilstrækkeligt til at fjerne denne plet.

Så er det, jeg spørger: Hvorfor skal man så have en mulighed for at klage til Rigspolitichefen for at få fjernet en plet, hvis det ikke netop er helt afgørende for muligheden for at få fast arbejde?

Det, jeg så også synes er ganske irriterende ved den her debat, er den talen om den der afskrækkende virkning, som straffeattesten har. Ingen tvivl om det, det har den for den lille marginale gruppe, hvor forældrene, familien og netværket ikke er tilstrækkeligt til, at man holder sig væk fra kriminalitet; hvor der skal noget ekstra til.

Men den afskrækkende virkning fjerner jeg jo ikke med det her forslag. Den fjernes ikke med det her forslag, og det siger jeg jo netop for at holde fast i, at den argumentation skulle jeg ikke lande i. Det er jo for at give højrefløjen en chance for i det mindste at prøve at tænke lidt på den der gruppe af marginaliserede unge, som ingen chance har, og hvor der ikke er noget netværk. Det synes jeg har været en beklagelig diskussion.

Men vi fortsætter kampen, for nu står vi jo forhåbentlig til snart at kunne overtage regeringsmagten, og jeg er meget glad for, at oppositionen er samlet omkring det her forslag. Jeg synes bare, det er lidt træls, at højrefløjen overhovedet ikke vil være med til at se, at der er unge,

der har problemer, og at vi må være med til at hjælpe dem til at løse dem. Der er ikke andet svar end afskrækkelse.

Kl. 11.55

Og så til sidst i en lille parentes: De har fået deres straf, de har fået deres bøde, de har modtaget en sanktion, så hvorfor skal vi ikke sikre, at de kan komme ud af den marginaliserede situation, de er landet i på grund af den fejl? Jeg forstår det ikke.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jeg kan forstå på SF, at private virksomheder, specielt de multinationale, er noget af det ondeste, der findes i denne verden, og at det er helt urimeligt, at de sådan bare kræver straffeattest. Men jeg skal lige spørge, om ikke fru Anne Bastrup kan bekræfte, at når man kigger på den statistik, der er oplyst på forslaget side 3, så er det jo med hensyn til de mange straffeattester, der bliver udstedt, kun de 8 pct., der drejer sig om udstedelser til private, hvorimod de 92 pct. er til det offentlige.

Jeg vil bare lige have, at det bliver bekræftet, at det er sådan, forholdet er, for debatten kunne måske godt tyde på noget andet. Jeg synes, det var vigtigt lige at få fakta sat på plads.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Det er til private arbejdsgivere, men der er jo også den straffeattest, man får besked på, man skal indhente selv.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Ja, det er jeg helt opmærksom på. Det er det, jeg spørger til. Altså, 8 pct. af de her straffeattester er til private, hvor en borger går ned og siger: Jeg kunne godt tænke en straffeattest. Vedkommende er nemlig ved at søge et job som flaske-dreng, eller hvad det nu er, vi har diskuteret i dag. Det drejer sig om 8 pct.

Så er der 92 pct., der er til offentlige virksomheder, offentlige myndigheder, altså hvor det er det offentlige, der står for et krav om en straffeattest. Det er de 92 pct. af tallene.

Det er bare det, jeg gerne vil have bekræftet: at det der store monster, som SF prøver på at fremstille den private sektor som, altså står for de 8 pct., mens det offentlige står for de 92 pct. Det er bare det, jeg gerne vil have bekræftet.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

O.k., så forstår jeg spørgsmålet. En ungdomsårgang er sådan cirka på 50.000-60.000 personer. De fleste er i et eller andet uddannelsesforløb. Tilbage er der så nogle unge, som har brug for at aflevere den her straffeattest. Det er *de* unge, jeg gerne vil hjælpe, og jeg understreger jo også, at det er ganske, ganske få, der løber ind i et problem, som højrefløjen ikke vil være med til at afhjælpe.

Det er ikke en afvisning af straffeattesten, det er et forsøg på at nuancere den.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Det, jeg lige studsede over, var, da ordføreren sagde om de unge, at de har fået deres straf. Det er jo rigtigt, men som jeg har forstået det, tror fru Anne Baastrup ikke på straf som virkemiddel.

Som jeg har forstået det, tror SF på de præventive virkemidler, og der vil jeg bare gerne høre, om ikke fru Anne Baastrup vil fortælle os, hvad det er for nogle præventive virkemidler, der ligger i sådan en attest, som vi taler om. For er det præventive ikke netop, at man kan risikere, at der så også er nogen, der ser den? Hvis de her attester er fuldstændig hemmelige, hvori ligger så den præventive effekt?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu kan jeg forstå, at hr. Morten Messerschmidt først er kommet ind i debatten lige her til sidst. Men det, der har været temaet fra højrefløjens side, er, at hvis ikke vi har straffeattesterne, er der ikke nogen afskrækkende effekt. Jeg har med udformningen af dette forslag netop forsøgt at tilgodese højrefløjen, så langt jeg overhovedet kunne for overhovedet at bevæge højrefløjen til at ville sikre den lille, lille marginaliserede gruppe af unge, der i dag begår kriminalitet.

Straffeattesten bevares, men vi skal bare have mulighed for at gå ind og nuancere, hvad det er, en arbejdsgiver er berettiget til at få at vide. Det er den lillebitte del, som jeg med det her forslag har ønsket at få sat til debat.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu har fru Baastrup jo siddet i Folketinget noget længere end jeg, så derfor slås man med en vis forundring over, at hun endnu ikke ved, at man

faktisk kan følge debatten uden at være til stede, at man rent faktisk kan se den på tv-skærmene. Det har jeg benyttet mig af i dag.

Det, jeg synes er centralt, er, om ikke fru Baastrup godt kan se, at det er problematisk, at man vil mindske mulighederne for at få de informationer, der ligger i straffeattesterne; at den egentlige virkning af en straffeattest jo ligger i, at den, der har begået forbrydelsen, rent faktisk risikerer, at der er nogen, som ser, hvad der står i straffeattesten.

Når man er med til at hemmeligholde og lave sådanne hemmelige registre, som jeg forstår at fru Anne Baastrup arbejder hen imod, fjerner man jo også den præventive virkning, der ligger i straffeattesten. Er det ikke rigtigt? Jo færre, der ser straffeattesten, jo mindre afholder de kriminelle sig vel fra at få noget skrevet på straffeattesten, for jo færre, der læser straffeattesten, jo mere ligegyldigt er det jo, hvad der står i den.

Kl. 12.00

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg synes, at hr. Morten Messerschmidt roder noget sammen. Det, der har været afgørende for os med det her forslag, er at få sat til debat, hvordan højrefløjen vil sikre, at man på en eller anden måde kan hjælpe de unge, der har lavet én fejltagelse, og som skal have et arbejde som flaskedreng, som skal have en eller anden form for fastansættelse i en virksomhed, for de bliver afvist, hvis straffeattesten er beskidt. Det er det, der er problemet. Det er heldigvis en meget lille gruppe, for de unge i dag begår ikke kriminalitet. Det er overskriften på Danmarks ungdom i dag.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg kan kun være enig i, at det er en meget, meget lille del, der laver kriminaliteten, og at langt, langt de fleste heldigvis ikke begår kriminalitet. Men vi skulle jo gerne have de sidste med, altså få dem stoppet i at begå kriminalitet. Derfor stod jeg i og for sig og beundrede det foredrag lidt, som fru Anne Baastrup holdt, om, hvad det betyder at have en ren straffeattest. Kunne vi ikke gå ud og holde det foredrag for de unge mennesker, så vi fik de sidste med?

Så vil jeg, hvis jeg skal være lidt konstruktiv og komme med konstruktive spørgsmål, spørge, hvem der skal vurdere, hvad der er væsentligt, med hensyn til hvad der skal stå eller ikke stå på

straffeattesten. Skal det være arbejdsgiveren? For så kan det jo være, at de onde arbejdsgivere, som fru Anne Baastrup næsten insinuerer vi har, simpelt hen siger, at det skal være alt. Eller skal det være den, der udsteder straffeattesten, der skal bestemme, hvad der er væsentlige hensyn?

Det er umiddelbart lidt svært at se, hvem der skal være dommer i de her sager, og risikerer vi måske ikke med de rigtige intentioner at få noget, som giver et forkert resultat?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu har vi i bemærkningerne henvist til lov om helbredsoplysninger. Dengang det lovforslag gik igennem, var der nogle voldsomme debatter, og jeg husker det, som at Venstre og De Konservative stemte imod. Det er så den måde, vi har tænkt på.

Det her er et beslutningsforslag, og jeg har stor respekt for Justitsministeriets meget lysende velbegavede jurister, og de kan godt finde nogle metoder til, hvordan det her beslutningsforslag kan omformes til lovgivning, så der kommer nogle klare regler. For det, der har været det gennemgående træk i de ordførertaler, der har været her i løbet i den sidste times tid, har været jamenspillet. Hele tiden bliver der sagt: Jamen det kan ikke lade sig gøre, jamen det kan ikke lade sig gøre. Og så har man fundet fem tusinde småbitte hår i suppen i stedet for at prøve at tænke på, hvordan vi får fat i de her unge, som har lavet én fejl og ikke kan få arbejde som flaskedrenge. Hvordan vil hr. Karsten Nonbo løse det problem?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Det har jeg fortalt i min ordførertale, men jeg vil gerne gentage det. Det er et spørgsmål om, at man, hvis man skal videre med tilværelsen, gør op med fortiden; at man er ærlig over for sig selv og over for sine omgivelser, og at man også har sine forældre og andet netværk, der kan hjælpe en. Man kunne jo eventuelt skrive, når man ansøger, at her har jeg en straffeattest med den lille plet, der skete det og det den dag. Så vil arbejdsgiveren i langt, langt de fleste tilfælde sige: Godt, så arbejder vi ud fra det.

Det er alt andet lige sådan – så kan man sige desværre eller ej – at de, der møder op om morgenen, de, der kommer hver eneste dag, har et stort fortrin. Og det er da klart, at står man med forskellige ansøgere og skal bruge en, så tager

man altid det bedste af det bedste. Det ville jo være at stikke folk blå i øjnene at lade dem tro, at man ikke også tager hensyn til straffeattesten, det medgiver jeg da. Men det er jo endnu et incitament til at holde den ren. Det kan ikke nytte noget, at vi står her med et beslutningsforslag, der siger: Du kan gøre, hvad du vil, og så skal vi nok få slettet dine pletter bagefter.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er skuffet. Hr. Karsten Nonbo ved eller burde vide, at den gruppe unge, der er ude i kriminalitet, deres familier og deres netværk er meget skrøbelige, og det er ikke dem, der kender nogen, som kender en, der engang har været forbi en læreplads. Det er mennesker, som i forvejen er marginaliseret via deres opvækst, og som har meget, meget svært ved at forstå den måde, man skal opføre sig på i samfundet i dag. Det er den gruppe, jeg godt vil prøve at se om vi dog for søren ikke kan lade være med hele tiden at lægge store sten i vejen for.

Det her går ikke ud på, at jeg vil fjerne straffeattestbegrebet, men det går ud på at fjerne risikoen for, at man ikke får en chance som flaske-dreng, at man ikke får en chance for at få en læreplads på en større virksomhed. Det er det, jeg gerne vil sikre, så disse unge ikke bare tabes. Men jeg kan forstå, at hr. Karsten Nonbo ikke vil være med. O.k., så tager vi diskussionerne rundtomkring i landet om, hvad det er vigtigt for de unge at tænke på for at undgå kriminalitet.

Kl. 12.05

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg synes aldrig helt, at vi fik et svar på, hvorvidt fru Anne Baastrup mener, at der kan ligge en præventiv effekt i de her straffeattester. Hvis man følger op på SF's forslag, hvor de stort set ikke skal være tilgængelige – i hvert fald ikke det, der står i dem – så ryger den præventive virkning også. Kunne der ikke godt være en pointe i det?

Fru Anne Baastrup udtrykker jo selv, at det her er en meget lille gruppe af personer, en meget marginaliseret gruppe, som man i forvejen ofrer store ressourcer på i det sociale system, også for bl.a. at bringe dem i arbejde, uagtet at de har pletter på straffeattesterne. Der mener jeg, at de danske virksomheder rent faktisk er gået ind og har taget et meget stort socialt an-

svar i et forsøg på at få de her unge mennesker i arbejde. Så jeg mener, at der bliver gjort en stor indsats for det. Det vil jeg gerne have et svar på.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er da fuldstændig klar over, at vi bruger utrolig mange penge inden for det sociale område for at sikre, at børn og unge, hvis familier og hvis netværk i øvrigt er ekstremt skrøbelige, ikke går fuldstændig deroute, og at de ikke bliver marginaliseret fuldstændig.

Men der synes jeg også godt, at vi som retsordførere kunne udvise en vis ansvarlighed over for, hvordan det sociale system fungerer. Vi ved, at der ikke er mange, men nogle, som er forhindret i bare at komme i gang på en arbejdsplads, så de kan vise arbejdsgiveren, at de er gode til at stå op om morgenen og gode til at udføre nogle arbejdsopgaver, for de får ikke lov. De får ikke lov på grund af en firkantet regel i den pågældende virksomhed om, at man ikke tager folk med plettet straffeattest. Det synes jeg er et problem.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Så fik vi sat på plads, at det i hvert fald er en relativt lille gruppe, vi taler om her, og for hvem der i hvert fald også bliver ydet en stor social indsats bl.a. med Dansk Folkepartis støtte.

Det, jeg efterfølgende lige ville spørge om, er – jeg sagde det også i min ordførertale, men jeg mener ikke at jeg har fået et svar på det: Hvem mener fru Anne Baastrup skal vurdere, hvad der er væsentligt, når nu SF ønsker at fratage arbejdsgiveren retten? Så må der jo være nogle andre, der skal vurdere, hvad der er væsentligt i en straffeattest. Hvem skal det så være? Skal det være de sociale myndigheder, skal det være den unge selv, eller skal det være politiet? Jeg synes ikke, at vi har fået et klart svar på, hvor det ansvar skal ligge henne?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Vi har inspirationen fra lov om helbredsoplysninger, og deri er der en relativt klar ansvarsfordeling. Vi har fremsat et beslutningsforslag. Vi har ikke ressourcer til at nedsætte et udvalg, der skal arbejde i lang tid for at finde ud, hvordan man konkret skal komme med nogle bud.

Derfor er dette beslutningsforslag meget løst i koderne, netop for at få en dialog med hørrefløjnen om, hvad vi gør ved den lille marginaliserede gruppe af unge, som ikke får adgang til arbejdsmarkedet; som ikke registreres i arbejdsformidlingen, fordi de ikke har adgang til arbejdsløshedsunderstøttelse; som sejler rundt, og hvor der ikke er familie og netværk til at samle dem op. Jeg kan forstå, at på trods af, at det er en meget lille gruppe, så er Dansk Folkeparti fløjtende ligeglad. Det synes jeg ikke er godt. Det synes jeg faktisk er træls, for vi har brug for alle på arbejdsmarkedet.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.10

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 29:

Forslag til folketingsbeslutning om at afvise planerne om et EU-agentur for grundlæggende rettigheder.

Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.
(Fremsat 9/11 2006).

Forslaget sattes til forhandling.